

ПОЛИТИКА

Kad korona uđe u firmu jedan zaposleni radi za dvoje

<http://www.politika.rs/sr/clanak/467421/Kad-korona-ude-u-firmu-jedan-zaposleni-radi-za-dvoje>

Poslodavci prinuđeni da pristupaju preraspodeli radnog vremena, jer nedostatak radne snage direktno ugrožava procese proizvodnje

Najveće žrtve krize izazvane pandemijom kovida 19 jesu sezonski i radnici angažovani na privremenim i povremenim poslovima, ali i zaposleni na određeno vreme, pokazuju najnoviji evropski statistički izveštaji. Da je takva situacija u totalu preslikana i na Srbiju, saglasni su i ovdašnji sindikalni predstavnici, koji tvrde da je u ovoj grupi radnika dosad bez posla ostalo bezmalo 200.000 ljudi. Poslodavcima je sve teže da se izbore sa okolnostima u kojima su se našli zbog krize, a najnoviji problem je i manjak radne snage, posebno u fabrikama. Razlog – sve veći broj zaraženih radnika, što posledično dovodi do još većeg problema za poslodavce, a to je ko će nadalje da obavlja posao.

Ni radnicima koji nisu na bolovanju ovih dana nije lako, jer samim tim i oni imaju više posla, a plate im ostaju nepromenjene.

Ranka Savić, predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS), otkriva da na adresu sindikata koji predvodi ovih dana sve više pristižu žalbe radnika na tu temu.

– Problem je manjak radne snage u fabrikama zbog sve većeg zaražavanja građana, što dovodi do značajnog odsustvovanja sa posla. Poslodavci su prinuđeni da pristupaju preraspodeli radnog vremena, jer manjak radnika direktno ugrožava procese proizvodnje koja se ne može normalno organizovati. To znači da oni koji se nisu razboleli i rade automatski imaju više posla, jer su im kolege masovno na bolovanjima. Više ne rade u osmočasovnim smenama, već po 12 sati, posle čega im po zakonu sledeju dva slobodna dana. To se, nažalost, u praksi često krši, pa predah traje dan, a ne dva dana, jer nema dovoljno radne snage – otkriva Savićeva.

Dodatan problem je i primena nedavno izmenjenog Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koji je uveo i kategoriju ograničenja kretanja građana, odnosno karantin u kućnim uslovima. Predsednica ASNS dodaje da se ta odredba zakona ne poštuje, a u prilog tome ističe sve češće žalbe radnika na poslodavce koji im, iako su bili u kontaktu sa obolelim od kovida 19, traže da rade ukoliko nemaju simptome, jer ionako kubure sa radnom snagom.

– Poslodavci tako krše zakon, a često ni sami radnici koji imaju plate manje od prosečnih ne prijavljuju da su bili u kontaktu sa zaraženima, jer ne žele da ostanu u karantinu u kućnim uslovima pošto im se na taj način odbija 35 odsto od plate. Na to gledaju kao na prinudno bolovanje – ističe Savićeva.

Da ipak postoje vlasnici preduzeća koji poštuju pravila i trude se da na različite načine zadrže radnike koji im najviše znače, to jest one koji su kvalifikovani za rad, smatra i Dragoljub Rajić, iz Mreže za poslovnu podršku.

– Iako se suočavaju sa smanjenim prihodima, preduzeća iz proizvodnog sektora neretko se trude da sačuvaju iskusne, kvalitetne i stručne radnike, jer će im posle biti teško da takve nađu na tržištu rada – ističe on, **a to potvrđuje i Ranka Savić.**

– Mnoštvo je primera da se poslodavci bore da sačuvaju radnike koji su obučeni, pa je, logično, i najmanje otpuštanja među takvim profilima radnika. Danas su na udaru fleksibilni oblici rada, to jest radnici sa ugovorima na određeno vreme ili angažovani na privremenim poslovima – dodaje ona, prognozirajući da će posledice pandemije početi da se sagledavaju tek od januara 2021.

Ali, ni tada radnici iz ove grupe neće ući u ukupnu cifru onih koji su izgubili posao, jer će i dalje biti nevidljivi za ceo sistem.

Budžet za narednu godinu u senci korone

<http://www.politika.rs/sr/clanak/467422/Budzet-za-narednu-godinu-u-senci-korone>

Ekonomisti smatraju da je cilj da privredni rast dogodine bude šest odsto vrlo ambiciozan i teško ostvariv

Predlog budžeta za 2021. godinu napravljen je u skladu sa postavljenim ciljevima, a to je oporavak privrede. Ali nad planovima se nadvija senka korone kao rizik da, zbog eventualnog pogoršanja pandemije, ciljevi možda ne budu dostignuti, ocenjuju ekonomisti.

Ivan Nikolić sa Ekonomskog instituta kaže da je predlog državne kase sročena tako da održava fiskalnu stabilnost i smanjuje javni dug, što je postavljeno kao cilj. Namera je da minus u državnoj kasi ne bude veći od tri odsto BDP-a, što vodi smanjenju javnog duga.

– Izazov je to što je projektovano da će privredni rast biti šest odsto. To nije malo i neće biti lako dostići ga. Dobro je što je predviđen porast kapitalnih investicija jer na taj način država podržava dinamičan rast privredne aktivnosti – kaže naš sagovornik.

Upitan da li u predlogu budžeta vidi prostor za novu pomoć privredi, jer su ovih dana privrednici predložili nove mere, Nikolić kaže da je u novoj Fiskalnoj strategiji ostavljen fiskalni prostor, rezerva, za manji paket pomoći privredi koji bi mogla da dobije zavisno od eventualnog novog pogoršanja. Ali ne tako velik kao ovogodišnji.

Milojko Arsić, profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, kaže da je ekonomski okvir budžeta preambiciozan, jer je predviđen privredni rast od šest odsto. Po njemu mnogo je realnije da bude dostignuto tri, četiri odsto i to će biti sasvim solidan rezultat. Rizici zbog neizvesnosti trajanja pandemije ostaju veliki.

– Planirano je da ukupne investicije, to znači i državne i privatne, budu povećane 13,3 odsto, što mislim da je precenjeno. Država možda može svoje da realizuje, ali pod znakom pitanja su strane direktne investicije, kao i privatne. Kad je proizvodnja manja zbog korone, teško će neko da se odluči da investira. Pretpostavka kreatora ekonomske politike je i da će lična potrošnja da raste dogodine 5,4 odsto i mislim da je i to precenjeno. Realno je da bude tri-četiri odsto. Taj porast se zasniva na rastu plata u javnom sektoru i penzija, dok rasta plata u privredi neće biti, a moguća su i otpuštanja – smatra ovaj ekonomista.

Arsić dodaje da su procenjeni prihodi čiji je rast procenjen na šest odsto u odnosu na poslednji rebalans. Podseća da u narednoj godini dolaze na naplatu porezi i doprinosi za ona preduzeća koja su iskoristila državnu pomoć. Oni će se naći u situaciji da moraju da plate i te zaostale i redovne poreze, i to za vreme prvog kvartala, kada će pandemija očigledno i dalje trajati. Zato će biti preduzeća koja će tražiti reprogram, a rezultat toga je pad poreskih prihoda. A sve to vodi povećanju minusa u kasi.

Ljubodrag Savić, takođe profesor na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, kaže da to da li će država uspeti da ostane u okvirima planiranog deficita od tri odsto BDP-a, ne zavisi samo od rada vlade i privrede, već od okolnosti koje diktira pandemija, a tu pre svega misli na rastuće troškove zdravstva. Ti troškovi moraju biti neprikosnoveni, jer je važnija glava na ramenima od toga da budemo siromašni narednih deset godina.

On nije optimista da će javni dug moći da se smanji na 58,7 odsto BDP-a i kaže da tu alhemiju ne vidi. Rizici su veliki, počev od smanjene aktivnosti preduzeća, pa do manjeg priliva stranih direktnih investicija. Jeste da su najavljene japanske investicije od 1,9 milijardi evra, ali dok se ne realizuju, rano je o tome govoriti. Tako smo govorili i o ulaganju nemačkog „Tenisa”, pa ništa. I „Folksvagen” je na kraju otišao u Kinu zbog dobre ekonomije i velikog tržišta. Od Nove godine privreda će morati da plaća zaostale poreze i doprinose, a već se čuju zahtevi za novu pomoć.

Субвенције у буџету 2021. (у милијардама динара)

● УКУПНО	119,99
▶ Пољопривреди	41,86
▶ Привреди	20,55
▶ За путеве	17,7
▶ За железницу	14,17
▶ За туризам	1,11
▶ Остали	24,57

U predlogu budžeta za subvencije privatnim preduzećima namenjeno je ukupno 14,9 milijardi dinara. Sredstva su, između ostalog, namenjena za sprovođenje ugovora o zajedničkom investicionom ulaganju između Republike Srbije i „Fijata” i ugovora o osnivanju „Er Srbije”. Za izmirenje preuzetih obaveza po ugovorima o dodeli sredstava za direktne investicije subvencije su namenjene za „Džonson elektrik” Niš, „Kromberg i Šubert” Kruševac, „Eseks” Zrenjanin, „ZF Srbija” Pančevo, MTU Beograd, „Henkel Srbija” Beograd, „Linglong” Zrenjanin, „Planinku” Kuršumlija, Hemijsku industriju „Nevena Beograd” i druge.

– Podržavam subvencije koje se daju za privlačenje direktnih investicija, ali ne one za „Fijat” i „Er Srbiju”. Subvencije su se pokazale kao bolja varijanta od direktne pomoći preduzećima. Kod prvih država kontroliše da li je investitor ispunio obaveze, pa mu tek onda daje sledeću tranšu. Ne daje na lepe oči. U slučaju pomenute dve svetske velike kompanije, njih pomaže mala siromašna Srbija samo da ne bankrotiraju. Debelu gusku još mažemo mašću. Kad podvučemo crtu koliko za ovih deset, 11 godina država subvencioniša „Fijat”, vidi se da je to od posla veka postao fijasko veka.

Pitanje je da li uopšte možemo da raskinemo ugovor i kojim penalima su oni zaštićeni – kaže Savić.

Za bolovanje zbog korone 65 ODSTO plate, a može i CELA

<https://www.blic.rs/biznis/za-bolovanje-zbog-korone-65-odsto-plate-a-moze-i-cela/znsbzkf>

Zbog pandemije koronavirusa, mnogo toga se promenilo u načinu života i rada. Do promena je došlo i kad su u pitanju bolovanja. Naime, obolelima od koronavirusa tokom odsustva s posla se po zakonu isplaćuje 65 odsto zarade, ali poslodavci imaju mogućnost da donesu i odluku da se isplati cela, piše novosadski Dnevnik.

Razlog za to je preporuka Vlade Srbije s početka aprila koja omogućava poslodavcima da promene odgovarajuća akta. Na osnovu toga bi zaposlenima koji privremeno odsustvuju s posla zbog potvrđenog koronavirusa, mera izolacije ili samoizolacije, zarada bila isplaćivana u celosti, ali odluku o visini plate, ipak, donosi poslodavac.

U Uniji poslodavaca Srbije Tanjugu je rečeno da isplata pune zarade tokom bolovanja zbog koronavirusa nije zvanično obavezujuća, ali da je tačno da poslodavci imaju tu mogućnost.

Inače, Zakon o radu predviđa obavezu poslodavca da za vreme privremene sprečenosti za rad u prvih 30 dana odsustva zaposlenom isplati najmanje 65 odsto prosečne zarade. Prosek se računa u prethodnih 12 meseci, uz mogućnost da se kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu i ugovorom o radu to pravo utvrdi u većem iznosu.

Vlada Srbije je preporukom poslodavcima, koja je još uvek na snazi, obuhvatila i bolovanje koje je nastupilo kao posledica neposrednog izlaganja riziku po osnovu obavljanja poslova i radnih zadataka, službenih dužnosti i kontakta s licima kojima je potvrđena korona, naložena mera izolacije ili samoizolacije. U zaključku Vlade Srbije se ukazuje na to da se "odsustvo s posla dokazuje rešenjem nadležnog organa (sanitarnog inspektora, organa nadležnog za kontrolu prelaženja državne granice, carinskog organa, izvodom iz evidencije Ministarstva unutrašnjih

poslova...) ili izveštajem lekara o privremenoj sprečenosti za rad – doznakom, u skladu sa zakonom".

Iz Ministarstva rada ranije su rekli da taj zaključak nije vremenski ograničen na period vanrednog stanja. Kako su objasnili, nema smetnji da poslodavci, svojim kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, uredi naknadu zarade za slučaj odsustva s rada zbog privremene sprečenosti za rad veću od naknade uređene Zakonom o radu i Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Počasni predsednik UPS-a Nebojša Atanacković kazao je za Tanjug da isplata pune zarade usled bolovanja zbog korone nije obavezujuća, već da je to mogućnost. Objasnio je da sve, ipak, zavisi od slučaja, imajući u vidu različitu poslovnu kulturu u kompanijama.

On je naveo da je ranije bilo dosta zloupotreba korišćenja bolovanja, te da su zato poslodavci bili oprezni. Atanacković kaže da sada ima primera da poslodavci radnicima isplaćuju celu platu i kada su na bolovanju, ne samo zbog koronavirusa već i kad su u pitanju drugi zdravstveni problemi.

RAZOROČILA 40 MILIONA EVRA U BANCI ZA PLATE? Nadzorni odbor tražio od državne revizije da proverí kako je bahata Mira trošila novac "Pošte"

<https://www.blic.rs/biznis/razorocila-40-miliona-evra-u-banci-za-plate-nadzorni-odbor-trazio-od-drzavne-revizije/h5n7xsc>

Nadzorni odbor JP "Pošta Srbije" zatražio je od Držvne revizorske institucije (DRI) da hitno proverí zakonitost rada menadžmenta i trošenja novca u ovoj kompaniji uključujući i njeno nedavno zaduživanje od 500 miliona dinara za isplatu junskih akontacija, koje je realizovano bez njihove odluke, saznaje "Blic".

Pored toga oni traže da DRI proverí da li je deo novca od privatizacije "Mobtela", reč je o 40 miliona evra, koji je bio oročen 2007. godine, razročen 2017. godine i više od 20 miliona evra iskorišćeno za tekuću likvidnost i zarade, o čemu nisu obavesteni. Oni su to nedavno saznali i sumnjaju da je to urađeno po odobrenju aktuelne v.d. direktorke Mire Petrović, bez saglasnosti NO. Zbog toga ali i indicija da su pare kompanije trošene bez njihove kontrole, zatražili su proveru DRI.

Šta će se desiti za sada je neizvesno, ali ono što je izvesno to je da je DRI prihvatila zahtev članova NO i da će početkom godine ući u kontrolu Pošte nakon čega će se videti da li je menadžment samovoljno odlučivao o zaduživanju, neracionalnom trošenju novca ali i da li su tačne sumnje da je više od 20 miliona evra oročenog novca potrošeno za tekuću likvidnost i zarade, bez njihovog znanja.

Naš izvor iz "Pošte" navodi da je sukob aktuelnog rukovodstva i NO prisutan više meseci i da je sada kulminirao.

- On je postao očigledan na sednici NO koja je bila 30. jula, koju je Petrovićka prekinula zato što što se nije složila da se u dnevni red uvrsti i zahtev predsednika ovog tela da DRI hitno proveri rad kompanije. Povod za takav zahtev je bila njena odluka o zaduživanju od 500 miliona dinara kredita, kako bi se isplatila junska akontacija zaposlenima, i to bez njihovog odobrenja. Zbog prekida sednice, koja do danas nije nastavljena, nije usvojen ni kvartalni izveštaj o poslovanju, što je zakonska obaveza. Sve to ali i sumnje članova NO da je na deviznom računu Pošte na kome je bilo 40 miliona evra, koji je bio oročen, navodno ostalo desetak, bio je povod da podnesu zahtev DRI da se proveri poslovanje kompanije - navodi naš sagovornik.

Iz menadžmenta Pošte, pak, kažu da nemaju zvaničnih saznanja da je NO zatražio kontrolu DRI.

- Poslovodstvo i NO ovog preduzeća (NO se sastoji od pet članova) nema pisani dokument o navodnom upućivanju zahteva DRI ali su obavешteni od dva člana NO da su se obratili DRI. Što se tiče menadžmenta, netačno da je donosio odluke bez saglasnosti NO jer u svemu postupa u skladu sa zakonom koji obavezuju JP i statutom preduzeća - navodi se u pisanom odgovoru.

Menadžment negira i da je deo od 40 miliona oročenih para razročio i potrošio.

- Ovakvim tvrdnjama se želi prikazati da ovo preduzeće posluje negativno, ali ukazujemo da od prihoda koji ostvari, Pošta svakog meseca redovno isplaćuje oko 1,3 milijarde dinara za zarade, poreze i doprinose za blizu 15 hiljada zaposlenih. Trenutno Pošta, nakon odbijanja troškova poslovanja u koje su uključene i plate zaposlenih, ostvaruje dobit od preko milijardu dinara - kažu iz menadžmenta Pošte.

Iz NO Pošte nisu zvanično želeli da komentarišu navode menadžmenta ali nam je nezvanično potvrđeno da jeste podnet zahtev DRI za proveru poslovanja kompanije koja uključuje i proveru potrošenih para na oročenom deviznom računu i da je rukovodstvo o tome obavешteno.

- Na tom računu je bilo 40 miliona evra a naša saznanja su da je on u vreme aktuelnog menadžmenta razoročen i potrošeno više od 20 miliona evra, što DRI treba da utvrdi -kažu u NO.

Nikolić i Rajić u “Među nama” o budžetu protiv otpuštanja

<https://nova.rs/vesti/biznis/nikolic-i-rajic-u-medu-nama-o-budzetu-protiv-otpustanja/>

Urednica časopisa "Ekonometar" Radojka Nikolić i Dragoljub Rajić iz Mreže za poslovnu podršku u emisiji "Među nama" govore o tome sledi li novi talas otpuštanja i koji su najugroženiji sektori, možemo li opet očekivati pomoć države i da li je budžet skrojen po meri korone.

Vlada Srbije usvojila je predlog budžeta za 2021. i poslanici će raspravljati o 45 milijardi dinara više nego u budžetu za 2020. godinu.

Na pitanje odakle nam pare i da li su te projekcije realne, Nikolić je rekla da se, sudeći po predloženom budžetu, jasno očekuje da privredni rast za sledeću godinu bude negde oko šest odsto i na osnovu toga se prave sve ostale projekcije.

Ono što je za nas važno je činjenica da mi odluke ne donosimo samostalno, već u aranžmanu sa MMF-om i morate dobiti njihovo odobrenje za to, dodala je ona.

“Prema parametrima koji su oni već tada najavili bilo je jasno da se planira rast za sledeću godinu od pet odsto i deficit od tri odsto koji je manji od ovogodišnjeg koji će iznositi 9 odsto”, napomenula je Nikolić, ističući da je to “jedna optimistična verzija onoga što nas očekuje u sledećoj godini”.

Prema njenim rečima, čelnici MMF-a optimizam temelje na dva faktora, a to su pojačane kapitalne investicije i ulaganja u infrastrukturu koja u sledećoj godini iznose i to 2,4 milijarde evra, od toga 1,1 milijarda ide na infrastrukturu, ostalo je za druge kapitalne investicije.

“Drugi faktor je lična potrošnja jer će rasti plate, a kada se ta dva faktora slože MMF je aminovao da se odnese takav budžet sa takvim projekcijama, da li su ona realna to ćemo tek videti”, istakla je Nikolić.

Ona je dodala da će tek januar, februar pokazati kakva je prava slika u privredi nakon ovogodinje epidemije koronavirusa.

“Tada ćete videti ko može da plati, ko odlazi u bankrot, kome ima pomoći a ko nema šanse”, rekla je ona, ukazujući da su neki već propali, pre svega, uslužne delatnosti i ugostiteljstvo sa jednim ili dvoje zaposlenih koji sada jedino mogu da promene delatnost.

Kada imamo projekcije sa većim platama i penzijama, šta je realnost jer mnogi ekonomisti smatraju da novca neće biti, Rajić je rekao da je prema istraživanju njihovog udruženja, generalno 74 odsto firmi u ovom trenutku imalo 10 odsto manje prihoda nego u prošloj godini.

"Pojaćaćemo aktivnosti na privatizaciji, javni pozivi za dvadesetak preduzeća"

https://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2020&mm=11&dd=24&nav_id=1769717

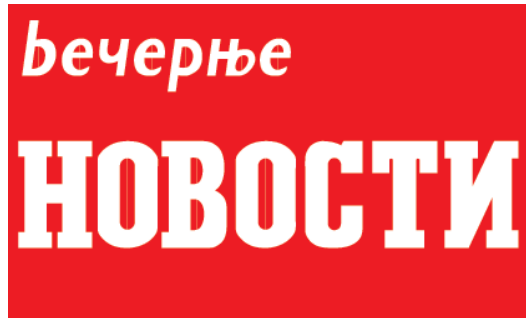
Ministarstvo privrede će pojaćati aktivnosti na privatizaciji i raspisaće javne pozive za 20-tak preduzeća, najavila je ministarka Anđelka Atanasković.

Ministarstvo će u narednom periodu raspisti javne pozive za oko 20 preduzeća od oko 70 koja se trenutno nalaze u privatizacionom portfoliju Ministarstva, a za koje je to moguće, rekla je ona.

Atanasković je na Beogradskom ekonomskom forumu rekla da oćekuje iskorake kada je u pitanju privatizacija Petrohemije.

Posao od 200 miliona evra: Uskoro radna grupa za projekat toplovoda Obrenovac - Novi Beograd Navela je i da su u prethodnih pet godina uspešno rešeni najveći izazovi, kao što su veliki giganti - Źelezara, Galenika, RTB Bor i PKB korporacija te da moćemo biti zadovoljni dosadašnjim rezultatima.

"Verujemo da ćemo za ostale velike kompanije naći rešenje. Oćekujemo iskorake kada je u pitanju privatizacija Petrohemije", istakla je ministarka privrede.

LAKŠE DO POSLA U JAVNOM SEKTORU: Izmenama Zakona o budžetskom sistemu ukida se potpuna zabrana zapošljavanja

<https://www.novosti.rs/vesti/ekonomija/938527/lakse-posla-javnom-sektoru-izmenama-zakona-budžetskom-sistemu-ukida-potpuna-zabrana-zaposljavanja>

POSAO u javnom sektoru će se, najmanje naredne tri godine, nešto lakše dobijati. Predlogom zakona o budžetskom sistemu predviđeno je popuštanje zabrane koja je važila još od 2013. godine.

Korisnici javnih sredstava već od januara 2021. godine moći će, bez traženja posebnog odobrenja, da prime, na neodređeno vreme ili pripravnika na određeno, do 70 odsto od broja kolega kojima je po bilo kom osnovu prestao rad na neodređeno tokom prethodne godine. Novina je i da ubuduće broj angažovanih po raznim formama rada na određeno, osim pripravnika, ne sme da prelazi deset odsto kolektiva zaposlenog "za stalno".

Uslov je da institucija koja pojačava svoje redove ima dovoljno sredstava za njihove plate, poreze i doprinose. Ukoliko žele da zaposle više od 70 odsto broja onih koji su otišli, za to moraju da pribave odobrenje. O tome odlučuje telo Vlade.

- Novim rešenjem omogućiće se korisnicima javnih sredstava da imaju određenu slobodu u zapošljavanju, s tim što se pretpostavlja odgovorno i disciplinovano sprovođenje kadrovske politike - stoji u obrazloženju Predloga zakona. - Predloženo rešenje omogućiće jednak tretman za sve korisnike javnih sredstava u pogledu dostupnosti popunjavanja radnih mesta, a sve u cilju nesmetanog funkcionisanja i obavljanja zakonom utvrđenih nadležnosti tih korisnika. To je naročito značajno u pojedinim sektorima poput zdravstva, kulture, socijalne zaštite. Relaksacija navedene mere podrazumevaće jačanje odgovornosti rukovodioca za popunjavanje ključnih radnih mesta, kroz prioritizaciju unutar dozvoljenog procenta koji mogu da koriste bez saglasnosti tela Vlade.

Kada je reč o novoosnovanoj instituciji, limit za broj zaposlenih, na određeno i neodređeno, u prvoj godini daće telo Vlade. Ograničenje rada na određeno ne važi za one koji su uposleni radi zamene odsutnog kolege ili one angažovane posredstvom Nacionalne službe za zapošljavanje u cilju sprovođenja mera aktivne politike zapošljavanja. Ne računaju se ni svi koji rade na projektima EU ili drugih donatora. Korisnik javnih sredstava koji ima manje od 50 zaposlenih na neodređeno vreme, može da ima najviše do sedam zaposlenih, odnosno angažovanih na određeno.

POVIŠICA OD DECEMBARSKE ZARADE

MEDICINARIMA će se povišica obračunavati od decembarske zarade. Biće im najpre povećana osnovica za obračun plate za deset odsto, i tako uvećana će se povećati za pet odsto. To se odnosi na zaposlene u zdravstvenim ustanovama, u sistemu vojnog zdravstva, zaposlenima na poslovima zdravstvene zaštite u ustanovama socijalne zaštite, lekarima u zavodima za izvršenje krivičnih sankcija, negovateljicama u ustanovama socijalne zaštite i zdravstvenim radnicima u Zavodu za sport i medicinu sporta. Ostalim zaposlenima kod budžetskih korisnika plate se, od decembarske, povećavaju za 3,5 odsto, a osnovica će se uvećati za pet odsto od plate za mart 2021. godine.

Danas

Radovanović: Gubici u životu i novcu će biti mnogo veći zbog pasivnosti vlasti

<https://www.danas.rs/drustvo/radovanovic-gubici-u-zivotu-i-novcu-ce-bit-mnogo-veci-zbog-pasivnosti-vlasti/>

Epidemiolog Zoran Radovanović izjavio je da ekonomski gubici nisu smeli da budu opravdanje za nedonošenje mera, jer će „gubici u životu i novcu biti mnogo veći“ zbog tako masovnog rasejavanja korona virusa „koji je nastao zbog pasivnosti vlasti“.

Kako je saopšteno iz Skupštine slobodne Srbije, Radovanović je ukazao da je Krizni štab i treći put „stručno i etički“ omanuo.

„U prvom talasu Krizni štab snosi krivicu zbog neprepoznavanja opasnosti, smejali su se u ferbruaru kad su pričali o korona virusu i kasno krenuli da nabavljaju testove i opremu. Drugi talas je nastao jer je čak i medicinski deo Kriznog štaba ‘poslušno prihvatio’ da izbori budu važniji od zdravlja ljudi i njihovih života. U trećem talasu je presudila ‘molba’ vođe vladajuće stranke da se ne gasi noćni život“, rekao je epidemiolog.

On je ocenio da trenutnoj epidemiološkoj situaciji ne ide u korist ni to što „jedan čovek odlučuje o svemu u državi“, jer kada nastanu vanredne okolnosti, „ispoljavaju se znaci kolapsa“.

Dodao je da i „loša organizacija“ u zdravstvu doprinosi umoru i iscrpljenosti zdravstvenih radnika.

„Krivica se ne sme prebacivati na građane, jer su oni svedoci nedoslednih, kontradiktornih i povremeno nelogičnih poruka koje im upućuju predstavnici zdravstvenih vlasti“, naveo je Radovanović. On je dodao da su ljudi u Srbiji već 30 godina žrtve „katastrofalne državne politike koja ih je uvlačila u vojne, moralne i ekonomske poraze“, te su naučeni da ne veruju i da budu oprezni čak i kada im neko želi dobro.

TANJUG/BLIC

SVI BI DO SKUPŠTINE AUTOM Samo tri poslanika tražila stan u zakup, a čak 158 ih živi van Beograda

<https://www.blic.rs/biznis/svi-bi-do-skupstine-autom-samo-tri-poslanika-trazila-stan-u-zakup-a-cak-158-ih-zivi/4eh6jwk>

Većina poslanika u Narodnoj skupštini nema prebivalište u Beogradu, a zahtev za zakup stana u glavnom gradu, na šta parlamentarci imaju pravo, podnela su samo tri narodna poslanika, rečeno je Tanjugu u Skupštini Srbije.

Od 250 poslanika, 92 narodna poslanika imaju prebivalište u Beogradu, dok su 158 poslanika van Beograda.

Inače, za upotrebu sopstvenog prevoza utrošeno je višestruko više novca nego za zakup stana u Beogradu u prethodne četiri godine, pokazuju podaci iz parlamenta.

Za zakup stana ukupno je u 2016., 2017., 2018. i 2019. godini utrošeno 7,4 miliona dinara neto, odnosno oko 12,3 miliona dinara bruto, dok je za upotrebu sopstvenog prevoza za isti period utrošeno oko 289 miliona dinara neto, odnosno oko 313 miliona dinara bruto.

Nadležni odbor Narodne skupštine može da odluči da se narodnom poslaniku koji nema prebivalište u Beogradu i ne koristi pravo na hotelski smeštaj na lični zahtev isplati mesečna naknada na ime zakupa stana u Beogradu, u ukupnom iznosu od 35.000 dinara neto mesečno.

Takođe, narodni poslanik koji koristi pravo na ime zakupa stana ima pravo na naknadu za odvojen život od porodice u iznosu od 40 odsto prosečne mesečne zarade u Srbiji.

Prema poslednjem konačnom objavljenom podatku Republičkog zavoda za statistiku, prosečna plata u Srbiji iznosi 58.513 dinara, a iz toga proizilazi da je naknada za odvojen život 23.405 dinara.

DEUTSCHE WELLE

Plata bez rada za celu EU: Kolika bi trebalo da bude?

https://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2020&mm=11&dd=25&nav_id=1769603

Plata bez rada: za neke bi to bilo rešenje socijalnih problema, za neke nagrada lenštinama.

U Evropskoj uniji postoji inicijativa građana da se tom idejom pozabavi i Evropska komisija.

Kako bi bilo kada niko ne bi morao da se brine za svoje prihode? To se proteklih nedelja često pitala i Marva Fatafta: "Mislim da bi tako jednostavno nestalo mnogo strahova i stresa". Ona je došla u Nemačku kao palestinska migrantkinja i danas živi i radi u Berlinu. Zaposlena je u

organizaciji "Pristup sada" (Access Now) koja se bavi digitalnim, ličnim pravima, piše Dojče vele (DW).

"Meni je rano postalo jasno da je za mene sloboda i to da sam finansijski nezavisna", kaže Fatafta. „Pre sam želela da živim od umetnosti, ali mi je brzo postalo jasno da od toga neću imati redovne prihode, pa sam odustala od tog sna."

Marva Fatafta je jedna od već oko dva miliona stanovnika Nemačke koji su se javili za učešće u istraživačkom projektu osnovne plate. Za razliku od Finske, gde je svojevremeno sličan projekat pokrenuo tamošnji državni zavod za zapošljavanje, nemački državni uredi nisu zainteresovani za takve eksperimente.

Iza tog projekta stoji Nemački institut za ekonomska istraživanja (DIW) i fondacija udruženja "Moja osnovna plata". Novac stiže od donacija i za sad ga ima dovoljno za 122 učesnika.

Od toga može da se živi

Oni bi od početka sledeće godine, pa pune tri godine, trebalo da dobijaju 1.200 evra mesečno. Bez bilo kakvih uslova. Na taj način se želi da se vidi kakve posledice bi takav prihod imao za učesnike i njihov položaj u društvu.

"Ova studija je ogromna šansa da se u socijalnoj realnosti sprovedu sve teoretske rasprave o bezuslovnoj osnovnoj plati koje i kod nas traju već godinama", kaže rukovodilac istraživanja Jirgen Šup. „Želimo da utvrdimo da li će isplata takve bezuslovne plate u dužem periodu da dovede i do statistički značajne promene u načinu ponašanja i osećajima."

Načelo je jednostavno: svako dobija mesečnu platu, bez obzira šta radi. Za razliku od sistema socijalne pomoći, iznos uvek ostaje isti i za primaoca nema nikakvih uslova. To znači da mogu i da zarađuju sa strane.

Kolika bi ta plata trebalo da bude?

Istraživači u Nemačkoj odlučili su se za iznos koji je znatno veći od onoga koji se dobijao u Finskoj i koji bi sam po sebi već mogao da omogući život u kojem ne bi ničega manjkalo. To je dakle negde oko 1.200 evra, koliko je predviđeno istraživanjem, piše DW.

Velike su rasprave o tome odakle bi država namakla novac kojim bi svima mogla da se obezbedi takva osnovna plata. U suštini, socijalna izdavanja su i inače jedna od najvećih stavki u državnim budžetima, a tu su i ne baš mali troškovi institucija koji se time bave – dakle deo tog novca završava u džepovima službenika, a ne onih kojima je to potrebno.

U svakom slučaju, sve to bi bilo teško izvodljivo bez povećanja poreza – bilo poreza na nasledstvo, poreza na finansijske transakcije i špekulacije ili poreza na prihod onih koji rade. A to je razlog da rasprava o tome kod mnogih u Nemačkoj izaziva zgražavanje.

to: Dpositphotos/Nomadsoul1

Slovenija je bila prva

Ipak, o ideji osnovne plate se raspravlja se u mnogim državama Evropske unije. Formirana se i građanska inicijativa koja želi da se time pozabavi i Evropska komisija, odnosno da ona predloži projekat osnovne plate za čitavu Evropsku uniju.

Zagovornici inicijative veruju da bi to umanjilo razlike između regiona i istovremeno osnažilo ekonomsko i socijalno jedinstvo EU.

Inicijativa će doći na sto Evropske komisije samo ako se u roku od godine dana sakupe potpisi milion građana Evropske unije s pravom glasa i u najmanje sedam članica određeni minimum broja potpisa. Dva meseca nakon što je inicijativa pokrenuta, cilj je veoma daleko: do kraja ovog meseca sakupljeno je oko 72.000 potpisa, a odaziv je veoma različit.

Prva zemlja koja je sakupila neophodni minimum potpisa je Slovenija. Njoj je, s obzirom na broj stanovnika, bilo potrebno 5.640 potpisa. "Tamo se posla prihvatila mlada, dinamična grupa koja je preko društvenih mreža doprla do velikog broja mladih ljudi", objašnjava Ronald Blaške koji koordinira kampanju u Nemačkoj.

Nasuprot tome, u Poljskoj ili na Malti o osnovnoj plati uopšte nema javne rasprave. "Tamo nema građanskih inicijativa, niti velikih udruženja kao što su na primer u Nemačkoj katoličke organizacije zaposlenih koji se na neki način takođe bave tom temom", kaže Blaške.

U Francuskoj pak ima pristalica takvog oblika socijalnog staranja iz najrazličitijih krugova: "Od ekoloških pokreta, preko socijalnih inicijativa, pa do liberalnih mislilaca", kaže nemački koordinitor. Tu ne može da se računa na podršku aktuelnog francuskog predsednika Emanuela Makrona, "ali može se videti da je rasprava u Francuskoj mnogo šira nego u drugim državama".

Švajcarci su već rekli: "ne dolazi u obzir"

Švajcarska je prva zemlja koja je otišla korak dalje: tamo je održan referendum o безусловnoj osnovnoj plati za sve građane – koji je neslavno propao. Gotovo 77 odsto Švajcaraca odbilo je ideju da bi svako trebalo da dobija platu, radio – ne radio.

I eksperiment u Finskoj u suštini nije dao nedvosmislene rezultate: on je završen i nije nastavljen, a zaključak je bio da takva osnovna plata praktično uopšte nema uticaja na smanjenje stope nezaposlenosti. Ali je pokazala nešto drugo: osobe koje su učestvovala u eksperimentu mnogo lakše su živela i bile su u znatno boljem psihičkom stanju. Mnogi su se upustili u poslove koji im se inače ne bi isplatili. I u stvari su čak radili nešto više: u proseku su radili šest dana u godini više nego ostali iz kontrolne grupe, navodi DW.

Marva Fatafta nastavlja da mašta o osnovnoj plati. Ali kaže da, čak i ako bude izabrana, neće prestati da radi: „Volim svoj posao, to nije pitanje.“ Ali takav prihod bi joj pružio materijalnu sigurnost. „Bilo bi lepo kad bi ljudi svoje odluke o poslu donosili iz pozitivnog osećaja, a ne iz straha zbog novca – kad bi činili stvari koje bi nešto značile za društvo i za sve nas, a ne zato što one imaju nekakvu tržišnu vrednost.